

دعوی مستقیم و غیرمستقیم

در حقوق ایران

حسن کیا

وکیل پایه یک دادگستری و مدرس دانشگاه

انتشارات دادبخش

سرشناسه	: کیا، حسن، ۱۳۵۷ -
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: دعوای مستقیم و غیرمستقیم در حقوق ایران/ حسن کیا.
مشخصات نشر	: تهران: دادبخش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۹۴-۳۸-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حقوق مدنی -- ایران -- دعوای
موضوع	: Civil rights -- Iran -- Cases
موضوع	: پیمانکاران -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Contractors -- Law and legislation -- Iran
رده بندی کنگره	: KMH۶۷۵
رده بندی دیویی	: ۳۴۸/۵۵۰۴
شماره کتابشناسی	: ۵۸۵۰۱۵۶
ملک	

نام کتاب:	دعوای مستقیم و غیرمستقیم در حقوق ایران
مؤلف:	حسن کیا
ناشر:	دادبخش
نوبت چاپ:	چاپ اول
سال چاپ:	پاییز ۱۳۹۸
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۵۹۴-۳۸-۴
قیمت:	۳۶۰۰۰ تومان

تهران، میدان انقلاب، ابتدای کارگر
شمالی، کوچه رستم، پلاک ۲۱

۰۲۱-۶۶۴۸۹۳۰۵-۶۶۴۶۲۸۵۶

dadbakhshlaw@gmail.com

چکیده:

طلبکاران عادی که جز حسن نیت و اعتماد به درستکاری مدیونشان، پشتوانه دیگری برای اخذ طلبشان ندارند، در مواردی مورد حمایت و پشتیبانی قانونگذار قرار گرفته اند، تا سنت پسندیده احسان و دستگیری برنیفتد، و فردی که با اعتماد به دیگری با او رابطه مالی برقرار نموده، از کرده خود پشیمان نگردد.

با اینکه طبق اصل نسبی بودن قراردادها، در یک رابطه حقوقی داین تنها حق مراجعه به مدیون مستقیم خود را دارد و می تواند علیه او طرح دعوا نماید، در مواردی نیز به حکم قانون می تواند به اشخاص ثالث که رابطه حقوقی با آنها ندارد، و مدیون بدهکارش می باشند رجوع کند، امری که در حقوق ما - بدان شناخته شده نیست و بدان پرداخته نشده است.

قانونگذار در مواردی اجازه می دهد طلبکار، حقوقی را که متعلق به بدهکارش می باشد، تحت شرایطی به نام و حساب مدیون (دوای غیرمستقیم) و در پاره ای موارد به نام و حساب خود (دعوی مستقیم) اجرا کند و به مدیون بدهکار خود رجوع کند.

موردی را که طلبکار به نام و حساب بکار حقوق متعلق به او را اجرا می کند دعوی غیرمستقیم می نامند، این نامگذاری بدین خاطر است که نتیجه دعوی مذکور مستقیماً وارد در دارایی طلبکار نمی شود، بلکه وارد دارایی مدیون می گردد. و طلبکار موصوف به طور غیرمستقیم منتفع می شود.

جایی که طلبکار به نام و حساب خود و به قائم مقامی از جانب بدهکارش عمل می کند و به دعوی مستقیم موسوم است نتیجه دعوا مستقیماً و بدون عبور از دارایی مدیون وارد دارایی طلبکار می گردد و این مزیت و برتری این دعوا بر دعوی غیرمستقیم است. قانون ما در مواردی مثل ماده ۳۶ قانون اعسار و ماده ۲۳۵ قانون امور حسبی به امکان طرح چنین دعوایی اشاره نموده است، که از مصادیق دعوی غیرمستقیم می باشد، و مواردی مانند ماده ۱۳ قانون کار، ماده ۲۴ شرایط عمومی پیمان و قانون بیمه و مواردی دیگر نیز در مقام بیان دعوی مستقیم می باشد.

ابطال اقدامات زیانبار و متقلبانه بدهکار مانند معاملات به قصد فرار از دین بدهکار و تامین طلب بدهکار نزد ثالث نیز از دیگر حقوق پذیرفته شده طلبکار نسبت به بدهکار خود می‌باشد، در حقوق ما قائم مقامی طلبکار نسبت به مدیون خود، آنگونه که در حقوق فرانسه پذیرفته شده مورد قبول واقع نشده و در هر مورد که قانونگذار تصریح کرده می‌توان به طلبکار اجازه دخالت داد و نمی‌توان بدهکار عادی را با ورشکسته قیاس نمود.

www.ketab.ir

عنوان	صفحه
مقدمه:	۱
فصل اول: دعوی غیرمستقیم طلبکاران و آثار آن	۵
مبحث اول: کلیات	۷
گفتار اول: اجرای حقوق بدهکار توسط طلبکاران	۷
بند اول: رابطه بدهکار و طلبکار و منشأ آن	۷
بند دوم: سقف تعدد در اجرای تعهد	۹
گفتار دوم: موقعیت طلبکاران در دعوی غیرمستقیم	۱۰
بند اول: مقایسه طایفان عادی و با وثیقه	۱۱
بند دوم: مفهوم حقه اجرای غیرمستقیم	۱۲
گفتار سوم: اصل نسبی بودن قراردادهای دعاوی غیرمستقیم	۱۶
بند اول: مفهوم اصل و استثنائات آن	۱۶
بند دوم: وضعیت طلبکاران مدیون	۱۹
مبحث دوم: دعوی غیرمستقیم طلبکار بر مدیونین بدهکار خود	۲۱
گفتار اول: تعریف و مفهوم دعوی غیرمستقیم	۲۱
گفتار دوم: شرایط اقامه و آثار دعوی غیرمستقیم	۲۴
بند اول: شرایط اقامه دعوی غیرمستقیم	۲۴
الف- وجود نص قانونی	۲۴
ب- مسلم، حال و قابل مطالبه بودن طلب	۲۴
ج- اعسار بدهکار	۲۶
د- ذی نفع بودن طلبکار در اقامه دعوا	۲۶
ه- اهمال و تقصیر بدهکار	۲۷
بند دوم: آثار دعوی غیرمستقیم	۳۰
الف) اثر دعوا نسبت به ثالث	۳۰
ب) اثر دعوا نسبت به مدیون	۳۱
ج) اثر دعوا نسبت به طلبکار	۳۲

گفتار سوم: معامله به قصد فرار از دین و دعوای غیرمستقیم	۳۳
بند اول: حق طلبکار در ابطال معاملات متقلبانه بدهکار	۳۳
بند دوم: شرایط طرح دعوای ابطال معامله به قصد فرار از دین	۳۹
بند سوم: آثار دعوای ابطال معامله به قصد فرار از دین	۴۲
بند چهارم: تفاوت‌های معامله به قصد فرار از دین و دعوای پل	۴۳
مبحث سوم: دعوای غیرمستقیم در قوانین ایران	۴۴
گفتار اول: دعوای غیرمستقیم در ماده ۳۶ قانون اعسار	۴۴
بند اول: اجرای حقوق معسر توسط طلبکاران	۴۴
بند دوم: شرایط طرح دعوای موضوع ماده ۳۶ ق.ا.	۴۹
بند سوم: آثار دعوای موضوع ماده ۳۶ ق.ا.	۵۱
گفتار دوم: دعوای غیرمستقیم در ماده ۲۳۵ قانون امور حسبی	۵۱
بند اول: اجرای حق تعفی توسط طلبکاران او	۵۲
بند دوم: شرایط طرح دعوای ماده ۲۳۵ ق.ا.ح.	۵۶
الف- ذی‌نفع بودن طلبکار	۵۶
ب- محرز و مسلم بودن طلب	۵۷
ج- اعسار ترکه	۵۸
بند سوم: آثار دعوای موضوع ماده ۲۳۵ قانون امور حسبی	۵۸
الف- آثار دعوا نسبت به ورثه	۵۸
ب- آثار دعوا نسبت به خواننده	۵۹
ج- آثار دعوا نسبت به سایر طلبکاران	۵۹
گفتار سوم: دعوای غیرمستقیم در قانون تجارت	۶۰
بند اول: دعوای غیرمستقیم در ورشکستگی	۶۰
بند دوم: بررسی ماده ۲۷۶ لایحه اصلاح قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷	۶۷
فصل دوم: دعوای مستقیم طلبکاران و آثار آن	۷۱
مبحث اول: کلیات	۷۳
گفتار اول: تعریف، مفهوم، فواید و اقسام دعوای مستقیم	۷۳
بند اول: تعریف و مفهوم دعوای مستقیم	۷۳
بند دوم: مزایای طرح دعوای مستقیم	۷۵
بند سوم: اقسام دعوای مستقیم	۷۷

الف- دعوای مستقیم پرداخت	۷۷
ب) دعوای مستقیم مسئولیت	۷۷
بند چهارم: منابع دعوای مستقیم	۷۹
الف- قانون	۷۹
ب- عرف	۸۰
ج- رویه قضایی و اندیشه‌های حقوقی	۸۰
گفتار دوم: دعوای مستقیم و نهادهای دیگر مرتبط	۸۱
بند اول: دعوای مستقیم و نمایندگی غیرمستقیم	۸۱
بند دوم: دعوای مستقیم و تامین خواسته	۸۴
الف) تامین طلب مدیون نزد ثالث توسط طلبکار	۸۴
ب) تفاوت‌های تامین طلب و دعوای مستقیم	۸۶
بند سوم: دعوای مستقیم و غیرمستقیم	۸۷
مبحث دوم: مصادیق اعمای مستقیم در حقوق ایران	۸۹
گفتار اول: دعوای مستقیم در قانون بیمه	۸۹
بند اول: دعوای مستقیم زیان دیدن بر بیمه‌گر	۸۹
بند دوم: ماهیت دعوای مستقیم زیان دیدن بر بیمه‌گر	۹۴
بند سوم: اصول حاکم بر دعوای مستقیم زیان دیدن بر بیمه‌گر	۹۷
بند چهارم: شرایط طرح دعوای مستقیم زیان دیدن علیه بیمه‌گر	۹۹
بند پنجم: دعوای مستقیم در قانون بیمه اجباری	۱۰۱
گفتار دوم: دعوای مستقیم در ماده ۱۷۴ قانون تجارت	۱۰۴
بند اول: شرایط طرح دعوای موضوع ماده ۱۷۴ ق.ت.	۱۰۵
بند دوم: ماهیت دعوای موضوع ماده ۱۷۴ ق.ت.	۱۰۶
گفتار سوم: دعوای مستقیم در قانون کار	۱۰۷
بند اول: رجوع کارگران به کارفرما در ماده ۱۳ قانون کار	۱۰۷
بند دوم: شرایط طرح دعوای موضوع ماده ۱۳ قانون کار	۱۱۴
الف- ذینفع بودن	۱۱۵
ب- مسلم بودن طلب	۱۱۵
ج- رجوع ابتدایی به پیمانکار	۱۱۵
د- طلب ناشی از قرارداد پیمانکاری	۱۱۵

- هـ- تخلف مقاطعه‌دهنده ۱۱۵
- بند سوم: آثار طرح دعوای موضوع ماده ۱۳ قانون کار ۱۱۶
- گفتار چهارم: دعوای مستقیم در ماده ۲۷۲ قانون امورحسابی ۱۱۷
- گفتار پنجم: دعوای مستقیم در ماده ۲۴ شرایط عمومی پیمان ۱۱۹
- بند اول: رجوع مستقیم کارگر به کارفرما در ماده ۲۴ شرایط عمومی پیمان ۱۱۹
- بند دوم: شرایط رجوع پیمانکاران جز به کارفرما ۱۲۲
- الف- تاخیر در پرداخت مطالبات پیمانکاران جز از پیمانکار اصلی ۱۲۲
- ب- تقاضای پیمانکار جز از کارفرما برای رسیدگی ۱۲۲
- ج- رسیدگی توسط کارفرما با حضور نماینده پیمانکار ۱۲۳
- د- پرداخت طلب پیمانکاران جز از محل مطالبات پیمانکار ۱۲۳
- نتیجه ۱۲۵
- منابع و مأخذ ۱۲۹